

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 28-01-2025

Mødedato Tirsdag d. 28. januar 2025 kl. 08:30

Mødested M1.4

Mødedeltagere Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 572 samt tillæg nr. 86 til kommuneplan 2017-2029 for solceller	3
Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 617 samt tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område	7
Rådgivning til lokalområder ved planlægning for vedvarende energianlæg (bevillingssag).....	10
Rammer for rådgivning til lokalområder ved planlægning for vedvarende energianlæg.....	13
Fastsættelse af gebyr for tilsyn med virksomheders affaldshåndtering.....	15
Revision af affaldsregulativerne.....	17
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg).....	19
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan	21
Status for vandsamarbejder.....	23
Opdateret risikovurdering af indsatsbehov i BNBO.....	25
Temadrøftelse: Karup Å.....	28
Temadrøftelse: Aftale om et Grønt Danmark.....	29
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2025.....	30
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	32
Lukket: Politianmeldelse.....	34
Lukket: Politianmeldelse.....	35
Underskriftsark.....	36

Punkt 1: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 572 samt tillæg nr. 86 til kommuneplan 2017-2029 for solceller ved Karup

21/18067

Resume

Forslag til lokalplan nr. 572 og tillæg nr. 86 til kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven har været i offentlig høring fra den 4. juli til den 15. september 2024.

Der er kommet 19 høringssvar.

Lokalplan, kommuneplantillæg, sammenfattende redegørelse om miljøvurdering og § 25-tilladelse sendes hermed til endelig vedtagelse.

Sagen blev udsat på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. november 2024 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2024](#)) samt på Klima- og Miljøudvalgets møde den 7. januar 2025 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 7. januar 2025](#)).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 9 nævnte ændringer,
2. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 10 godkendes,
3. at bilag 6 ”Notat med behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar, og
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 11.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 9 nævnte ændringer,
2. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering i bilag 10 godkendes,
3. at bilag 6 ”Notat med behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar, og
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. bilag 11.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 26. juni 2024 ([link til sag nr. 7 i byrådet den 26. juni 2024](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 572 for et område til solceller ved Karup, forslag til tillæg nr. 86 til kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og Miljøkonsekvensrapport samt udkast til § 25-tilladelse i offentlig høring.

Oversigtskort er i bilag 1.

Planforslagene og miljørapport fremgår af bilag 2, 3 og 4.

De digitale planforslag kan læses her:

[Link til forslag til kommuneplantillæg nr. 86](#)

[Link til forslag til lokalplan nr. 572](#)

Sagen blev udsat på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. november 2024 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2024](#)) samt på Klima- og Miljøudvalgets møde den 7. januar 2025 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 7. januar 2025](#)).

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 572, tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport samt udkast til § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven var i offentlig høring fra den 4. juli til den 15. september 2024.

Der er kommet 19 høringssvar, som er i bilag 5.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 15. august 2024 med ca. 75 deltagere.

Borgermødets temaer var hovedsageligt dialog med naboer i planlægningsprocessen, nærheden til boliger, ejendomsværdier og kompensationsordninger, realisme ift. net-tilslutning af anlægget, støj og gener i byggefase, lysafmærkninger af anlægget i driftsfasen, afværgeforanstaltninger ift. miljøpåvirkninger, salg og beskatning af ejerandele til anlægget samt betydning for private solenergianlæg.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag 6. Bilaget indeholder et resumé af høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Forvaltningen indstiller på baggrund af høringssvar følgende større ændringer:

- at kortbilag i kommuneplantillæg og lokalplan samt bestemmelser i lokalplan ændres på baggrund af Eurowind Energy A/S' ønske om reduktion af projektområdet, så byggefelt til solceller nærmest større boligområde i Karup by udgår af planlægningen
- at højden på lynafledere reduceres, og lysafmærkning fjernes for at imødekomme høringssvar fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- at der indføres et nyt vilkår i § 25-tilladelsen om CE-mærke af invertere for at forhindre interferens med Forsvarets operative drift, jf. høringssvaret for Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- at kortbilag i kommuneplantillæg og lokalplan samt bestemmelser i lokalplan ændres med henblik på at imødekomme høringssvar fra Vejdirektoratet om udlæg til omfartsvej
- at oplysninger om undersøgelse af levesteder for flagermus præciseres i den sammenfattende redegørelse og lokalplanens redegørelse, set i lyset af Miljøstyrelsens bemærkninger
- at stier og beplantning ændres i kortbilag og beskrivelser i lokalplan på baggrund af naboers høringssvar

Høringssvarene fra såvel Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse som Vejdirektoratet er indsigelser jf. Planloven. Begge myndigheder har på baggrund af indholdet i denne sag frafaldet indsigelserne. Frafaldsskrivelserne er i bilag 7 og bilag 8.

Forvaltningen vurderer, at de resterende høringssvar ikke giver anledning til ændringer i planerne.

Eurowind Energy A/S er på baggrund af høringssvar og borgermødet gået i intensiveret dialog med naboer og repræsentanter for lokalområdet om bl.a. frivillige aftaler om kompensation for nabogener samt samspillet mellem solcelleanlægget og lokalområdet ved anlæg og drift af anlægget.

Forslag til ændringer i lokalplanen og kommuneplantillægget ved den endelige vedtagelse er i bilag 9.

Præciseringerne, hvad angår levesteder for flagermus, fremgår også af den sammenfattende redegørelse for miljøvurderingerne, der er i bilag 10.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 572

Lokalplanens formål er at udlægge området til tekniske anlæg til solcelleanlæg og dertilhørende nødvendige tekniske anlæg, herunder en transformerstation og batterianlæg, i et område ved Karup Kartoffelmelfabrik nord for Karup. Formålet er tillige at sikre beplantning, grønne landskabskiler og en respektafstand til beskyttede naturtyper og dermed at styrke naturindholdet i området.

Lokalplanen skaber rammer for, at lokalplanområdet udnyttes bedst muligt til grøn energi, og at solcelleanlægget indpasses i landskabet, så det er til mindst mulig gene for naboer i forhold til støj, refleksioner og visuel påvirkning.

Lokalplanen fastlægger, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse eller henlægges som natur, når solcelleanlægget tages ud af drift.

Forslag til tillæg nr. 86 til Kommuneplan 2017-2029

Lokalplansforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Der er derfor udarbejdet et forslag til tillæg nr. 86 til kommuneplanen, der udlægger et nyt rammeområde til tekniske anlæg, der giver mulighed for placering af et solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg, herunder et batterianlæg til balancering af el til elnettet.

Miljørapport

Til planforslagene er der udarbejdet en samlet miljørapport med fokus på den indvirkning på miljøet, som gennemførelsen af planerne medfører, kombineret med en vurdering af projektets indvirkning på miljøet. Miljørapporten var i høring samtidig med planforslagene.

Miljørapporten og resultatet af den offentlige høring skal inddrages ved den endelige vedtagelse af planerne, og der er til formålet udarbejdet en sammenfattende redegørelse, som redegør for miljøhensyn, alternativer og overvågning, samt hvordan høringssvar er taget i betragtning.

Når plangrundlaget er vedtaget, kan der meddeles en § 25-tilladelse til det konkrete solcelleprojekt. Udkastet til en § 25-tilladelse er bilag 11.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis planforslagene vedtages endeligt, offentliggøres planerne med 4 ugers klagefrist. Derefter meddeles § 25-tilladelse til projektet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg

Lov om fremme af vedvarende energi indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som skyldes solcelleanlæg.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en VE-bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Der oprettes en grøn pulje, hvortil opstiller af solceller skal betale 125.000 kr. pr. opstillet MW, når anlægget er tilsluttet elnettet, jf. lov om fremme af vedvarende energi. Det forventes, at der kan opstilles ca. 73,5 MW i planområdet ved Karup, og det vil samlet udløse ca. 9,2 mio. kr. til grøn pulje fordelt på én samlet indbetaling eller indbetalinger over op til syv år. Kommunen skal administrere puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område.

Fond og lokalt ejerskab

Karup Kartoffelmelfabrik og Eurowind Energy ønsker at bidrage til nærområdet omkring solcelleparken igennem oprettelsen af en fond eller forening bestående af lokale repræsentanter, hvis hovedformål vil være at formidle og uddele midler tilført fra projektet. Fonden eller foreningen skal med midlerne bidrage til at skabe vækst og sammenhold blandt borgere, virksomheder og foreninger i lokalområdet til anlægget.

Det forventes, at projektet årligt indbetaler ca. 200.000 kr. til fonden, baseret på elprisen. Dette svarer til ca. 6 mio. over projektets levetid på forventet 30 år.

Ejerskabet af Solpark Karup fordeles mellem Karup Kartoffelmelfabrik (35%) og Eurowind Energy (35%). De resterende 30% af anlægget udbydes til salg, i første omgang inden for 3,5 km af anlægget, dvs. i Karup, Kølvrå og opland, senere i hele Viborg Kommune. Herved kan der opnås et lokalt ejerskab på op til 65% af anlægget, hvor den endelige procentsats afhænger af, i hvilken grad de udbudte andele til salg i lokalområdet og kommunen bliver solgt.

Herudover bemærkes, at Karup Kartoffelmelfabrik og Karup Varmeværk har en aftale om anvendelse af overskudsvarme, som dækker ca. 8% af Karup bys årlige varmeforbrug.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en større ændring af kommuneplanen. Endelig vedtagelse skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Kortbilag

Forslag til kommuneplantillæg nr. 86

Forslag til lokalplan nr. 572

Miljørapport - Samlet rapport inkl. bilag

Høringssvar

Høringsnotat

Frafald af indsigelse - Vejdirektoratet

Frafald af indsigelse - Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Notat med ændringer til lokalplan og kommuneplantillæg

Sammenfattende miljøredegørelse

Udkast til § 25-tilladelse

Punkt 2: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 617 samt tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele

23/14166

Resume

Forslag til lokalplan nr. 617 og tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse har været i offentlig høring fra den 4. juli til den 24. oktober 2024.

Der er kommet 37 høringssvar.

Lokalplan, kommuneplantillæg, sammenfattende redegørelse om miljøvurdering og § 25- tilladelse sendes hermed til endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at planforslagene vedtages endeligt med de i bilag 8 nævnte ændringer,
2. at sammenfattende redegørelse om miljøvurdering godkendes,
3. at bilag 7 ”Notat med behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar,
4. at forvaltningen bemyndiges til at meddele en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede at udsætte sagen, idet forvaltningen anmodes om at undersøge muligheder i forhold til lysafmærkning af vindmøllerne samt uddybende spørgsmål vedrørende miljørapporten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 26. juni 2024 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 26. juni 2024](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 617 samt tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 for et område til solceller og vindmøller ved Sjørring for Energipark Tjele med tilhørende miljørapport og bilagsrapport samt udkast til § 25-tilladelse i offentlig høring.

Oversigtskort er i bilag 1.

Planforslagene og miljørapporten er i bilag 2, 3, 4 og 5.

Inddragelse og høring

Forslag til lokalplan nr. 617 og tillæg nr. 114 til kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og udkast til § 25-tilladelse har været i offentlig høring fra den 4. juli til den 24. oktober 2024.

Der er kommet 37 høringssvar, som er i bilag 6.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 21. august 2024 med ca. 180-200 deltagere.

Debatten drejede sig hovedsageligt om den visuelle påvirkning, ejendomsværditab, kompensationsordninger, beplantningens rolle, hensyn til grundvand og drikkevandsinteresser, risikoen for miljøforurening fra solcellepaneler,

påvirkningen på natur og dyreliv, støj fra anlægget, afstanden til boliger samt processen for borgerinddragelse.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag 7. Bilaget indeholder et resume af høringssvarene samt forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Forvaltningen vurderer, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til større ændringer i planerne. Forslag til ændringer ved endelig vedtagelse er i bilag 8.

Beskrivelse

Lokalplan nr. 617

Formålet med lokalplanen er at udlægge et område ved Sjørring til etablering af solcelleanlæg og vindmøller samt tilhørende tekniske installationer, herunder en transformatorstation, interne veje og beplantning.

Lokalplanen fastsætter bestemmelser, der sikrer bedst mulig udnyttelse af området, samtidig med at anlæggene indpasses i landskabet for at minimere gener for naboer, herunder reflekser og visuel påvirkning. Der stilles krav om etablering af afskærmende beplantningsbælter omkring anlæggene.

Derudover fastlægger lokalplanen retningslinjer for placering, udformning og udseende af anlæggene, så der tages hensyn til beskyttede naturområder samt levesteder for sårbare dyre- og plantearter.

Lokalplanen fastlægger, at arealerne tilbageføres til jordbrugsmæssig anvendelse, når det vedvarende energianlæg tages ud af drift.

Tillæg nr. 114

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029. Derfor er der udarbejdet et tillæg nr. 114 til kommuneplanen. Dette tillæg udlægger et nyt rammeområde ved Sjørring til etablering af solcelleanlæg med tilhørende tekniske installationer samt vindmøller.

Miljørapport

Til planforslagene er der udarbejdet en samlet miljørapport med fokus på den indvirkning på miljøet, som gennemførelsen af planerne medfører, kombineret med en vurdering af projektets indvirkning på miljøet. Miljørapporten var i høring samtidig med planforslagene.

Miljørapporten og resultatet af den offentlige høring skal inddrages ved den endelige vedtagelse af planerne, og der er til formålet udarbejdet en sammenfattende redegørelse, som redegør for miljøhensyn, alternativer og overvågning, samt hvordan høringssvar er taget i betragtning. Redegørelsen er bilag 9.

Når plangrundlaget er vedtaget, kan der meddeles en § 25-tilladelse til det konkrete solcelleprojekt. Udkast til en § 25-tilladelse er i bilag 10.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis planforslagene vedtages endeligt, offentliggøres planerne, hvorefter der vil være 4 ugers klagefrist. Der kan efter offentlig bekendtgørelse meddeles landzonetilladelse, § 25-tilladelse og byggetilladelse til det konkrete projekt.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Energipark Sjørring er omfattet af en række ordninger efter lov om fremme af vedvarende energi, herunder værditabsordning, salgsoptionsordning, VE-bonusordning og Grøn Pulje.

Værditabsordningen betyder, at alle ejere af beboelsesejendomme kan anmelde krav om værditab.

Salgsoptionsordningen giver ejere af beboelsesejendomme, der helt eller delvist ligger i en afstand af op til 6 x vindmøllehøjden eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, mulighed for at anmelde krav om salgsoption, hvor boligen kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed. BioCirc har tilbudt at indgå frivillige aftaler med de nærmeste naboer.

VE-bonusordning omfatter beboelsesejendomme i en afstand på op til 8 x vindmøllehøjde eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, hvoraf disse kan modtage en årlig kontant skattefri bonus.

Til Grøn Pulje indbetaler opstiller 125.000 kr. pr. opstillet MW solceller og 313.000 kr. pr. opstillet MW vindmøller. Det forventes, at solcelleanlægget vil have en installeret effekt på op til 17 MW og forventes årligt at kunne producere ca. 16 GWh grøn strøm. Vindmøllerne vil have en samlet installeret effekt på 18,6 – 21,6 MW og forventes at kunne producere ca. 60 GWh grøn strøm årligt. Dette forventes at medføre en årlig indbetaling på mellem 7,9 og 8,9 mio. kr., alt efter valgt af vindmøller, til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen og Byrådet har tidligere vedtaget et administrationsgrundlag for Grøn Pulje.

Foruden de lovmæssige ordninger tilbyder BioCirc at udbetale et beløb svarende til det gennemsnitlige elforbrug for en standard familie til nærmeste nabobeboelser inden for 200 meter af solcelleanlægget i hele projektets levetid. Størrelsen af det udbetalte beløb tager udgangspunkt i 4.400 kWh pr. år samt elprisen for det forgangne år. Dette tilbud er et anliggende mellem BioCirc og naboerne.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en større ændring af kommuneplanen. Endelig vedtagelse skal derfor ske i byrådet.

Bilag

1. Oversigtskort
2. Lokalplan
3. Kommuneplantillæg
4. Samlet miljørapport for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring
5. Samlet bilagsrapport Sjørring
6. Høringssvar
7. Notat til behandling af høringssvar
8. Ændringsbilag
9. Udkast til sammenfattende redegørelse for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring
10. Udkast til § 25-tilladelse for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring
11. Samtykkebrev, Tjele Energipark, Plan

Punkt 3: Rådgivning til lokalområder ved planlægning for vedvarende energianlæg (bevillingssag)

21/16244

Resume

Der skal tages stilling til, om der skal tilbydes rådgivning til lokalområder i forbindelse med planlægning for vedvarende energianlæg, og hvordan dette skal finansieres.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på sit møde den 22. januar 2025 sendt sagen tilbage til Klima- og Miljøudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der tilbydes rådgivning til lokalområder ved planlægning for vedvarende energianlæg,
2. at rådgivning finansieres med 480.000 kr. af pulje til grøn omstilling,
3. at nettobevillingen på politikområdet plan, natur- og miljøområdet forhøjes med 250.000 kr. i 2025 (i 2025-priser), og
4. at udgiften på 250.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling på anlægsprojektet ”Strategisk energiplanlægning” på 250.000 kr. i 2025.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 07-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der tilbydes rådgivning til lokalområder ved planlægning for igangsatte vedvarende energianlæg med op til 60.000 kr. pr. projekt,
2. at rådgivning finansieres med 480.000 kr. af pulje til grøn omstilling,
3. at nettobevillingen på politikområdet plan, natur- og miljøområdet forhøjes med 250.000 kr. i 2025 (i 2025-priser), og
4. at udgiften på 250.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling på anlægsprojektet ”Strategisk energiplanlægning” på 250.000 kr. i 2025.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22-01-2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget sender sagen tilbage til Klima- og Miljøudvalget.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der tilbydes rådgivning til lokalområder ved planlægning for igangsatte vedvarende energianlæg med op til 60.000 kr. pr. projekt,
2. at rådgivning finansieres med 480.000 kr. af pulje til grøn omstilling,
3. at nettobevillingen på politikområdet plan, natur- og miljøområdet forhøjes med 250.000 kr. i 2025 (i 2025-priser), og
4. at udgiften på 250.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling på anlægsprojektet ”Strategisk energiplanlægning” på 250.000 kr. i 2025.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der tilbydes rådgivning til lokalområder ved planlægning for igangsatte vedvarende energianlæg med op til 60.000 kr. pr. projekt,
2. at det af retningslinjerne fremgår, at rådgivning alene må anvendes til opgaver, der falder inden for kommunens opgaver, herunder vejledningsforpligtelse og sagsforberedende arbejde. Rådgivningen må således ikke omfatte opgaver, som en advokat/ejendomsmægler/landinspektør el.lign. normalt forestår i forbindelse med privatretlig rådgivning,
3. at rådgivning finansieres med 480.000 kr. af pulje til grøn omstilling,
4. at nettobevillingen på politikområdet plan, natur- og miljøområdet forhøjes med 250.000 kr. i 2025 (i 2025-priser), og
5. at udgiften på 250.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløb og bevilling på anlægsprojektet ”Strategisk energiplanlægning” på 250.000 kr. i 2025.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede i december 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 13. december 2023](#)) prioritering af vedvarende energianlæg i Viborg Kommune, herunder igangsætning af planlægning i fase 1.

Byrådet godkendte på møde i april 2024 anvendelsen af pulje til grøn omstilling ([link til sag nr. 5 i byrådet 24. april 2024](#)).

Klima- og Miljøudvalget drøftede på møde i november 2024 i en temadrøftelse mulighederne for støtte til rådgivning til lokalområder ved planlægning for vedvarende energianlæg ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2024](#)).

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på sit møde den 22. januar 2025 sendt sagen tilbage til Klima- og Miljøudvalget ([link til sag nr. 7 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. januar 2025](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Klima- og Miljøudvalget har drøftet mulighederne for at støtte lokalområder med professionel rådgivning ved planlægning for vedvarende energianlæg. Drøftelsen tog afsæt i erfaringer fra andre danske kommuner.

Planlægning for vedvarende energianlæg er påbegyndt for en række områder. I den forbindelse kan det være hensigtsmæssigt, at lokalsamfund, som er berørt af de evt. fremtidige anlæg, har mulighed for at indhente rådgivning. Der kan være tale om rådgivning om de komplicerede planprocesser, men også rådgivning om kompensationsordninger samt dialog med ansøgerne bag energianlæggene. Her kan Viborg Kommune støtte op ved at tilbyde finansiering af rådgivningsbistand.

Der er pt. igangsat planlægning eller igangsætning på vej for 11 projekter for vedvarende energianlæg. Desuden er igangsat planlægning for CAES-anlæg ved Skinderup, som har tæt sammenhæng med produktion fra vedvarende energianlæg. Af de i alt 12 projekter er der ikke vedtaget planforslag for otte projekter, der dermed er relevante ift. en rådgivningsordning:

- Energipark Tjele – Tjele Gods
- Energipark Rødkærsgade
- Energipark Hammershøj
- Energipark Rævind Bæk / Gammelstrup
- Energipark Iglso
- Energipark Hejring
- Energipark Vesterkær
- CAES-anlæg ved Skinderup

Hvis der bevilges op til 60.000 kr. pr. projekt til rådgivning, jf. erfaringer fra andre kommuner, så vil det forudsætte, at der afsættes 480.000 kr. til rådgivningsordningen.

Klima- og Miljøudvalget forventes at tage stilling til nærmere retningslinjer for rådgivning på kommende møde. Der tages her afsæt i:

- at lokale foreninger med et bredt sigte fra nærområdet til et af de otte vedvarende energianlæg kan søge,
- at kun en forening kan søge pr. projekt, og
- at Viborg Kommune vælger max. tre rådgivere, som foreningerne kan indhente rådgivning fra

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Forvaltningen vurderer, at rådgivning til lokalsamfund på i alt 480.000 kr. kan finansieres således:

- Ved at nedsætte bevillingen i 2025 på anlægsprojektet ”Strategisk Energiplanlægning” med 250.000 kr.
- Ved at anvende 230.000 kr. i puljen til grøn omstilling fra ikke-disponerede driftsmidler i 2025 på politikområdet. Beløbet skal ikke bevilges, da det er drift, og fremgår derfor ikke af indstillingen i sagen

Der er i alt 1,266 mio. kr. afsat i puljen til grøn omstilling i 2025. Følges forslaget herover, er der 27.000 kr. tilbage i ikke-disponerede midler i puljen. Der er afsat 250.000 til ”Strategisk Energiplanlægning” i 2025, og det vil være muligt at afsætte midler igen i 2026.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Rammer for rådgivning til lokalområder ved planlægning for vedvarende energianlæg

21/16244

Resume

Klima- og Miljøudvalget behandlede på første møde i januar 2025, om der skal tilbydes rådgivning til lokalområder i forbindelse med planlægning for vedvarende energianlæg.

Udvalget skal tage stilling til de nærmere rammer for rådgivningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget

1. godkender kriterier for støtte til rådgivning
2. vælger max. tre rådgivere, som ansøgere om rådgivning kan vælge mellem.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at kriterier for støtte til lokalsamfund godkendes i henhold til vedlagt bilag og som fremlagt på mødet, og
2. at der kan vælges mellem tre facilitatorer jævnfør bilag.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget indstillede til byrådet på møde i januar 2025, at der tilbydes rådgivning til lokalområder i forbindelse med planlægning for vedvarende energianlæg ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 7. januar 2025](#)).

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på sit møde den 22. januar 2025 sendt sagen tilbage til Klima- og Miljøudvalget ([link til sag nr. 7 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. januar 2025](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er pt. igangsat planlægning for en række projekter for vedvarende energianlæg, som er relevante ift. en rådgivningsordning.

Forvaltningen forventer, at rådgivningsordningen kan tage afsæt i:

- at lokale foreninger med et bredt sigte fra nærområdet til det vedvarende energianlæg under planlægning kan søge
- at kun en forening kan søge pr. projekt under planlægning
- at Viborg Kommune vælger max. tre rådgivere, som foreningerne kan indhente rådgivning fra.

Forvaltningen fremlægger på udvalgmødet forslag til kriterier for støtte ved ansøgninger ifm. rådgivningsordningen samt forslag til rådgivere, som ansøgere om rådgivning kan vælge mellem ved ansøgning til støttepuljen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det er en forudsætning for igangsætning af rådgivningsordning, at byrådet godkender ordningen og meddeler bevilling.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Støtte til lokalsamfund ved planlægning for vedvarende energianlæg

Punkt 5: Fastsættelse af gebyr for tilsyn med virksomheders affaldshåndtering

24/38838

Resume

I 2025 træder ny lovgivning i kraft, der skal styrke tilsynet med virksomheders sortering og håndtering af affald. Lovgivningen er udmøntningen af aftale om ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi” fra 2022. Viborg Kommune skal udføre ca. 80 ekstra affaldstilsyn i 2025.

Beregning af forventet timepris baseret på en fuld omkostningsdækning giver et forventet gebyr på 822 kr. i timen.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget godkender en timepris på 822 kr. for brugerbetaling for affaldstilsyn i 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at en timepris på 822 kr. for affaldstilsyn i 2025 godkendes.
2. at timeprisen årligt justeres i overensstemmelse med prisudviklingen og princip om, at økonomien skal hvile i sig selv.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at en timepris på 822 kr. for affaldstilsyn i 2025 godkendes, og
2. at timeprisen årligt justeres i overensstemmelse med prisudviklingen og princip om, at økonomien skal hvile i sig selv.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Alle virksomheder i Danmark har pligt til at sortere deres affald og sikre, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding. Alligevel forbrændes næsten en tredjedel af alt dansk affald, hvilket har konsekvenser for både klima og miljø. Derfor er det i aftalen om ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi” blandt andet besluttet at styrke tilsynet med virksomhedernes affaldshåndtering fra 2025.

Det styrkede affaldstilsyn indebærer blandt andet flere affaldstilsyn ude hos virksomhederne – også hos virksomheder, der i dag ikke er omfattet af krav om miljøtilsyn.

Det er kommunerne, der skal udføre de fleste af disse nye fysiske affaldstilsyn. Miljøstyrelsen fører fysiske tilsyn hos de større affaldsaktører samt en del administrative tilsyn. Det fremgår af bekendtgørelsen for affaldstilsyn, at tilsynene skal være 100 % gebyrfinansieret. Kommunerne modtager derfor ikke DUT-midler som kompensation for den nye opgave.

Kommunerne og Miljøstyrelsen skal samlet set årligt udføre ca. 4.800 affaldstilsyn ud over de affaldstilsyn, der allerede i dag udføres sammen med regelmæssige miljøtilsyn. For Viborg Kommune betyder dette, at der skal udføres cirka 80 ekstra affaldstilsyn i 2025 stigende til forventeligt ca. 400 i 2027 ved en fuld implementering.

Det er Miljøstyrelsen, der udpeger de virksomheder, som skal have et tilsyn. De fleste affaldstilsyn bliver risikobaserede på baggrund af data fra det fælles nationale affaldsdatasystem (ADS) og data i CVR-registreret. Det betyder, at

affaldstilsyn målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for, at reglerne ikke bliver overholdt, og hvor miljørisikoen ved regelbrud er størst.

I bekendtgørelsen for affaldstilsyn står der:

§ 10. Tilsynsmyndighederne skal opkræve gebyrer til dækning af alle myndighedernes omkostninger i forbindelse med affaldstilsyn, herunder for udpegning af konkrete produktionsenheder og puljer af produktionsenheder til fysisk affaldstilsyn.

I materialet fra Miljøstyrelsen står der:

”Kommunerne skal som noget nyt 100 pct. gebyrfinansiere fysiske affaldstilsyn. Det betyder, at alle omkostninger – både de direkte og indirekte i forbindelse med et fysisk affaldstilsyn – kan indgå i beregningen af gebyret, herunder også den relevante andel af jeres omkostninger til overhead.” De skriver desuden ” Gebyret kan indeholde omkostninger forbundet med udgifter til personale, ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, kurser, husleje, IT-udgifter, drift af biler, transport mv.”

Gebyret i Viborg Kommune er beregnet som et gennemsnit af de involverede miljøtilsynsmedarbejderes effektive timeløn tillagt en overhead, som blandt andet dækker udgifter til it-systemer.

Det giver en timepris på 822 kr. Det gennemsnitlige tidsforbrug til kørsel er indregnet i taksten, at det fordeles ligeligt blandt de tilsynspligtige virksomheder.

Til sammenligning er miljøtilsynsgebyret fastlagt af Miljøstyrelsen på 487,25 kr. i 2025. Miljøstyrelsen angiver, at dette i et landsgennemsnit svarer til, at 57 % af de samlede udgifter dækkes. Omregnet giver det således en samlet timepris på 854,82 kr.

Der er indhentet timepriser fra andre kommuner i området – priserne ligger i intervallet 643-875 kr.

Opkrævning af gebyr vil ske pr. påbegyndt 15 minutter.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget godkender timepris for affaldstilsyn i 2025.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Gebyret dækker kommunens omkostninger i forbindelse med tilsynene. Økonomien i forbindelse med denne opgave skal således hvile i sig selv.

Gebyret vil fremover blive justeret årligt i overensstemmelse med prisudviklingen og princip om, at økonomien skal hvile i sig selv.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 6: Revision af affaldsregulativerne

24/6145

Resume

Forvaltningen foreslår en række justeringer til de gældende affaldsregulativer for husholdnings- og erhvervsaffald.

Justeringerne er indført på baggrund af de første erfaringer med bl.a. ny affaldssortering med 10 fraktioner samt nye lovgivningsmæssige rammer for erhvervsaffald. Derudover er der indføjet nogle præciseringer/korrektioner i begge regulativer.

De reviderede regulativer fremlægges efter offentlig høring med henblik på endelig vedtagelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at udvalget indstiller til byrådet,

1. at de reviderede regulativer godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at de reviderede regulativer godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

De gældende affaldsregulativer er senest revideret på byrådets møde den 26. juni 2024 ([link til sag nr. 9 i byrådet den 26. juni 2024](#)).

Inddragelse og høring

Udkast til de reviderede regulativer har været i 4 ugers offentlig høring fra 6. december 2024 til 3. januar 2025. Forvaltningen har ikke modtaget høringssvar i høringsperioden.

Beskrivelse

For regulativerne er der ud over sproglige præciseringer foretaget følgende væsentlige ændringer.

I husholdningsaffaldsregulativet:

- Der tilføjes mulighed for tilkøb af afhentning op til 80 meter inde på grunden (såkaldt XL-standplads). I dag har man mulighed for tilkøb af afhentning op til 40 meter inde på grunden.
- Kolonihaver og nyttehaver sidestilles med sommerhuse vedr. renovationspligt.
- Det præciseres, at Viborg Kommune tilbyder grønne poser til madaffald, at udlejere kan rekvirere disse til deres lejere, samt at man kan benytte andre poser end de grønne.
- Tidligere mulighed for at placere affaldsbeholder på anden matrikel bortfalder, da det er i uoverensstemmelse med landzonebestemmelser og bygningsregulativ.
- Det præciseres, at nødvendig snerydning og grusning på tilkørselsvejen skal foretages før tømning.
- Det præciseres, at hvis affaldet ikke kan hentes som beskrevet i gældende regulativ – enten på grund af at regulativets bestemmelser ikke overholdes, på grund af vejrforhold eller på grund af andre uforudsete forhold – er det ikke muligt at få refusion i affaldsgebyret.
- Det er præciseret, at hvis man ikke benytter ordningen gennem længere tid, kan man efter en konkret vurdering afmelde ordningen (og få en refusion i affaldsgebyret). Tidligere stod der, at man ikke kunne få en refusion i affaldsgebyret, medmindre man ikke benyttede ordningen i mere end 3 måneder.
- Der indføres regelmæssige tømmeintervaller på undergrundscontainere afhængig af affaldstype. Dette skyldes et ønske om at have mulighed for at optimere indsamlingsruterne bedre. Tidligere var anført, at beholderne tømmes efter behov.

- Muligheden for, at afhentning af affald kan ske fra kl. 6.00 på tømmedagen, udvides nu til hele kommunen. Ændringen er indført i udbudsmaterialet for dagrenovationsindsamling i perioden 2024-2030, som Klima- og Miljøudvalget er orienteret om på møde den 20. september 2022 ([link til sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 20. september 2022](#)). Tidligere måtte affaldet ikke hentes før kl. 7.00, medmindre der blev givet en dispensation.
- Det præciseres, at kommunale institutioner kan få dispensation til at benytte en privat renovatør, hvis mængden af affald gør det vanskeligt at være omfattet af den kommunale ordning.
- Bestemmelser vedr. afhentning af miljøkasser og røde poser til tekstilaffald er præciseret.
- Sække til ekstra affald må fremover indeholde maksimalt 20 kg (tidligere 25 kg).

I erhvervsaffaldsregulativet:

- Det præciseres, at virksomheder og private institutioner ikke længere kan benytte Revas' miljøbil til afhentning af klinisk risikoaffald, men i stedet skal finde godkendt modtageanlæg i Energistyrelsens affaldsregister. Dog kan apoteker, institutioner, lægehuse, tandklinikker o.l. fortsat benytte Revas' miljøbil for afhentning af klinisk risikoaffald.
- Idet det er frivilligt at benytte Revas' indsamlingsordning for klinisk risikoaffald, er det ikke længere nødvendigt at søge om dispensation til at benytte en anden indsamlingsvirksomhed.
- Efter 1. januar 2025 er det frivilligt, om en virksomhed ønsker at aflevere brændbart affald hos Revas. Affaldet kan også afleveres hos andet godkendt modtageanlæg. Da de reviderede regulativer først træder i kraft efter 1. januar 2025, er ændringerne medtaget i denne revision.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

De ændrede regulativer forventes at træde i kraft umiddelbart efter byrådets forventede godkendelse på byrådsmødet den 26. februar 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Revideret regulativ for husholdningsaffald

Revideret regulativ for erhvervsaffald

Punkt 7: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg)

23/17300

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg).

Tillægget danner grundlag for fornyelse af kloakken i Daugbjerg by, som nu er fælleskloakeret.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg) godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg) godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 21. november 2023 til den 16. januar 2024. Der er modtaget to høringssvar i høringsperioden.

Første høringssvaret omhandler forespørgsel til flytning af eksisterende ledning væk fra ejerens grund.

Andet høringssvaret udtrykker bekymring i forbindelse med etablering og placering af planlagt regnvandsbassin på ejerens grund samt et ønske om at flytte bassinet.

Indkomne høringssvar har fået en individuel besvarelse.

Første høringssvar har ikke givet anledning til ændring af planforslaget.

Andet høringssvar har givet anledning til at undersøge mulighed for alternativ placering af kommende regnvandsbassin. En alternativ placering er blevet fundet, der minimerer berøring af høringsspartens matrikel. Der er efter høringen afholdt møde med høringssparten og fundet alternativ placering af bassinet. Planforslaget er derfor ændret i forhold til placeringen af bassinet og tilknyttede ledninger. Ændringerne fremgår af opdateret oversigtskort (bilag 1).

Høringssvarene samt forvaltningens behandling af høringssvarene fremgår af bilag 2 og 3.

Ændringer af planforslaget er vurderet væsentlige, hvorfor der er afholdt en kort sekundær høringsperiode fra den 6. – 20. december 2024, til berørte grundejere med direkte udsigt til det planlagte regnvandsbassin. Der er ikke modtaget høringssvar i den høringsperiode.

Beskrivelse

Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg) danner grundlag for fornyelse af kloakken i hele Daugbjerg by. Kloakfornyelse sker ved separatkloakering således at der etableres separate stikledninger for henholdsvis spildevand og regnvand (tag- og overfladevand) til alle ejendommene i oplandet. Det nye kloaksystem får kapacitet til at aflede en større mængde regnvand end den eksisterende fælleskloak har i dag.

Oversigtskort med placering af spildevandtekniske anlæg fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 \(Daugbjerg\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 4.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at etablering af spildevandtekniske anlæg er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætninger om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til etablering af spildevandtekniske anlæg afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet ønskes udført i 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 - Oversigtskort

Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 - Høringssvar og indsigelser

Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 - Behandling af indsigelser og høringssvar

Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 - Tillægstekst

Punkt 8: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg)

24/36032

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg) danner grundlag for fornyelse af kloakken i hele Daugbjerg by. Kloakfornyelse sker ved separatkloakering, således at der etableres separate stikledninger for henholdsvis spildevand og regnvand (tag- og overfladevand) til alle ejendommene i oplandet. Det nye kloaksystem får kapacitet til at aflede en større mængde regnvand end den eksisterende fælleskloak har i dag, ved etablering af regnvandsbassin mm.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af Tillæg nr. 52 til Spildevandsplan 2019 (Daugbjerg) vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- Etablering af spildevandsledninger
- Etablering af regnvandsledninger
- Etablering af regnvandsbassin
- Etablering af pumpestation
- Etablering af service adgangsvej til regnvandsbassin og pumpestation

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 9: Status for vandsamarbejder

24/11731

Resume

I henhold til beslutning om etablering af vandsamarbejde i Viborg Kommune fremlægges status for etablering af de enkelte vandsamarbejder.

Vandværkerne indenfor hvert af de 6 superforsyningsområder har alle etableret et vandsamarbejde med virkning fra 2025 med det formål at sikre den fremtidige grundvandsbeskyttelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at status for etablering vandsamarbejde i Viborg Kommune tages til efterretning, og
2. at der ikke arbejdes videre med vandsamarbejde i forhold til ikke almene vandværker og ejendomme med egen indvinding.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at status for etablering vandsamarbejde i Viborg Kommune tages til efterretning,
2. at der ikke arbejdes videre med vandsamarbejde i forhold til ikke almene vandværker og ejendomme med egen indvinding, at
3. at der i forlængelse af næste møde i Grundvandsforum laves en status til udvalget i forhold til konkrete planer for drikkevandsvandsbeskyttelse og synergier i forhold til Aftale om et Grønt Danmark.

Sagsfremstilling

Historik

På byrådsmødet den 22. maj april 2024 ([link til sag nr. 5 i byrådet den 22. maj 2024](#)) blev følgende besluttet:

1. at etablere et vandsamarbejde i Viborg Kommune med virkning fra den 1. januar 2025 med henblik på at sikre en robust grundvands- og drikkevandsbeskyttelse i hele Viborg Kommune.
2. at vandsamarbejdet etableres som beskrevet i model 2 (decentral). Klima- og Miljøudvalget er indstillet på at fastsætte vedtægter for det enkelte vandsamarbejde, såfremt der ikke er etablerede vedtægter pr. 1. januar 2025.
3. at der stilles krav om, at der årligt skal indsendes en status for det enkelte vandsamarbejdes fremdrift til Viborg Kommune. Klima- og Miljøudvalget ønsker primo 2025 en status på etablering af de enkelte vandsamarbejder.
4. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter vandforsyningslovens § 48, og
5. at forhold omkring ikke-almene vandværker undersøges nærmere.

Inddragelse og høring

Grundvandsforum er orienteret om status for vandsamarbejde i Viborg Kommune på møde den 20. januar 2025.

Beskrivelse

Forvaltningen har i perioden fra den 12.-16. september 2024 udsendt varsel om påbudt vandsamarbejde til kommunens 64 almene vandværker.

De 64 vandværker er inddelt i 6 superforsyningsområder, hvor der indenfor hvert område skal etableres et vandsamarbejde. De 6 superforsyningsområder fremgår af bilag 1.

Der er med udgangen af januar 2025 etableret et vandsamarbejde i alle superforsyningsområder med en bestyrelse og tilhørende vedtægter.

Vandsamarbejderne i ”Viborg og omegn”, ”Bjerringbro-Rødkærbro”, ”Fjends” samt ”Alheden” har besluttet, at opkræve et fast bidrag pr. faktureret kubikmeter vand til finansiering af drikkevandsbeskyttelse. Vandsamarbejdet ”Klejtrup-Møldrup-Skals” har valgt, at hver husstand/forbruger skal betale et årlig bidrag. Vandsamarbejdet ”Tjeleegnen” har valgt at opkræve et bidrag pr. vandværk. Oversigt med de enkelte vandsamarbejder samt bidrag fremgår af bilag 2.

I forbindelse med oprettelse af de enkelte vandsamarbejder har forvaltningen været i løbende dialog med vandværkerne og i den forbindelse bidraget med juridisk og faglig bistand.

Et af de spørgsmål, der har været rejst, er vandsamarbejdernes mulighed for at opkræve bidrag fra ikke almene vandværker (2-9 forbrugere) samt ejendomme med egen indvinding. Kommunen kan i henhold til vandforsyningsloven påbyde samarbejder mellem almene vandforsyninger i kommunen. Vandforsyningsloven giver derimod ikke hjemmel til at pålægge de ikke almene forsyninger samt ejendomme med egen indvinding, at indgå i et vandsamarbejde, hvorfor der heller ikke er hjemmel til at pålægge disse ejendomme et økonomisk bidrag til drikkevandsbeskyttelsen. I Viborg Kommune er der ca. 50 ikke almene vandværker samt 2.300 ejendomme med egen indvinding.

Skive Vand A/S er i dag ikke med i vandsamarbejdet Fjends. Skive Vand A/S har en betydende indvinding i Viborg Kommune, men vandforsyningsloven giver ikke mulighed for, at Viborg Kommune kan påbyde Skive Vand A/S, at deltage i vandsamarbejdet. Da Skive Vand A/S har interesse i drikkevandsbeskyttelsen i Viborg Kommune, vil der blive taget kontakt til Skive Vand A/S med henblik på frivillig deltagelse.

Formand/kontaktperson for de enkelte vandsamarbejder er fra 2025 medlem af Grundvandsforum. Via Grundvandsforum kan de enkelte vandsamarbejder få viden og ideer som kan understøtte grundvandsbeskyttelse i de enkelte superforsyningsområder samt bidrage til en koordineret indsats på tværs af kommunen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kort med vandsamarbejder

Oplysninger om vandsamarbejder

Punkt 10: Opdateret risikovurdering af indsatsbehov i BNBO

20/43546

Resume

Der er kommet ny lovgivning om gennemførelse af beskyttelse mod brug af sprøjtemidler i sårbare BNBOer (boringsnære beskyttelsesområder). Den nye lovgivning forpligter kommunen til at give påbud samt tidsfrister for, hvornår påbuddene skal være udstedt.

Forvaltningen har udarbejdet en opdateret risikovurdering af indsatsbehovet i BNBO, hvor den anbefalede tilgang til risikovurderinger i den nye vejledning om BNBO inddrages. Vurderingen kan dermed prioriteres til at omhandle BNBOer med et langsigtet behov for sikring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at risikovurderingen af indsatsbehov i BNBO i forhold til erhvervsmæssig anvendelse af pesticider foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens præciserede anbefalinger således, at vurderingen fremover også omhandler betydningen for kommunens overordnede forsyningsstruktur, og
2. at der meddeles påbud om beskyttelse af BNBOerne i kategorierne ”mellem” og ”høj”.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at risikovurderingen af indsatsbehov i BNBO i forhold til erhvervsmæssig anvendelse af pesticider foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens præciserede anbefalinger således, at vurderingen fremover også omhandler betydningen for kommunens overordnede forsyningsstruktur, og
2. at der meddeles påbud om beskyttelse af BNBOerne i kategorierne ”mellem” og ”høj”, og
3. at der i forbindelse med vedtagelse af ny vandforsyningsplan i 2025 tages stilling til, om der skal meddeles forbud mod erhvervsmæssig anvendelse af sprøjtemidler i yderligere BNBO'er

Sagsfremstilling

Historik

Folketinget vedtog den 21. maj 2024 et nyt lovforslag, der forbyder brugen af sprøjtemidler i sårbare beskyttelsesområder omkring borer til almene vandforsyninger (BNBO). Den nye lov trådte i kraft den 1. juli 2024, og er en del af regeringens akutplan for BNBO fra juni 2023.

Hidtil har kommunerne haft mulighed for at udstede påbud om sprøjteforbud, men dette er kun sket i meget få tilfælde.

Med den nye lov er kommunerne nu forpligtet til at udstede påbud til lodsejere om at stoppe brugen af sprøjtemidler i sårbare BNBOer, hvis det ikke er lykkedes vandværker og lodsejere at indgå frivillige aftaler herom inden den 1. januar 2025. Kommunerne skal i påbuddet også fastsætte erstatningsbeløb til den berørte lodsejer. Påbuddene skal gives inden den 1. marts 2025. Eventuelle klager vil ikke have opsættende virkning i modsætning til den tidligere påbudsparagraf.

Forvaltningen har tidligere foretaget risikovurdering af indsatsbehovet i forhold til beskyttelse mod erhvervsmæssig pesticidanvendelse i kommunens BNBOer. Denne vurdering er foretaget på baggrund af geologisk sårbarhed og erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. Den nye vejledning om BNBO fra juni 2024 anbefaler, at risikovurderingen desuden omfatter en vurdering af boringens/vandværkets betydning for kommunens samlede vandforsyningsstruktur.

Den opdaterede risikovurdering blev forelagt Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2024 ([link til sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2024](#)) med en efterfølgende temadrøftelse den 7. januar 2025 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 7. januar 2025](#)).

Inddragelse og høring

Vandværkerne holdes løbende orienteret om kommunens arbejde med den opdaterede risikovurdering. Risikovurderingen er desuden drøftet til møde med Grundvandsforum den 20. januar 2025.

Den nye risikovurdering og superforsyningsområderne forventes at indgå i det kommende arbejde med en ny vandforsyningsplan og revurderede indsatsplaner for Viborg Kommune, hvor vandværkerne skal inddrages. Hvis flere BNBOer i den forbindelse vurderes sårbare, er det stadig muligt at give påbud om ophør med brug af sprøjtemidler mm.

Beskrivelse

Forvaltningen har gennemgået den eksisterende risikovurdering for erhvervsmæssig pesticidforurening i BNBOer i forhold til principperne i den nye vejledning. Ændringer i enkelte af vandforsyningernes indvinding og genberegning af disse BNBOer begrundes desuden en fornyet gennemgang.

Den opdaterede risikovurdering betyder, at BNBOer ved enkelte store vandforsyninger, hvor en beskyttelsesindsats ikke tidligere er vurderet nødvendig på grund af en god geologisk beskyttelse, nu vurderes sårbare og skal beskyttes mod sprøjtemidler, da boringerne er vigtige i forhold til kommunens overordnede forsyningsstruktur.

Den opdaterede vurdering betyder modsat, at BNBOer for vandværksboringer med et begrænset vandindtag og vandforsyninger med et begrænset antal forbrugere ikke skal prioriteres i forhold til beskyttelsesindsats mod erhvervsmæssig anvendelse af pesticider uanset graden af geologiske beskyttelse. De fleste boringer til de mindre vandværker er desuden - relativt til størrelsen af deres BNBO - godt beskyttet af den eksisterende zone på 25 meter, hvor der i forvejen er forbud mod anvendelse af både pesticider og nitrat.

De seneste måneders drikkevandsforureninger ved flere mindre vandværker i Viborg Kommune medfører desuden, at forvaltningen i den kommende tid vil føre skærpet teknisk tilsyn med disse og tilskynde, at der afsættes og investeres midler til at etablere en rørforbindelse til større vandværker, så forsyningernes beredskab er sikret.

I vedlagte bilag (bilag 1) ses forvaltningens risikovurdering af indsatsbehov i BNBO ift. erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. Forvaltningen vurderer, at det er nødvendigt med forbud om brug af pesticider i BNBO ved vandværker, der kategoriseres med 'høj' eller 'mellem' risiko. Ca. 28 % af Viborg Kommunes BNBOer falder ind under disse kategorier.

Vurderingen er foretaget med udgangspunkt i den risikomatrix, der er angivet i vejledningen om BNBO fra juni 2024, og som også fremgår af bilaget. For hvert af de 6 superforsyningsforsyningsområder, som er dannet i forbindelse med udpegning af grundvandsparker og tilhørende vandsamarbejder, er den største vandforsyning i området angivet med en høj konsekvensvurdering i forhold til den fremtidige forsyningsstruktur. Vandforsyninger med en lav konsekvensvurdering vurderes mindre vigtige i forhold til den overordnede forsyningsstruktur, hvorfor værket i stedet skal prioritere fremtidssikring med en rørforbindelse til et større vandværk – også i forhold til et eventuelt behov for nødforsyning.

Alternativer

Beskyttelse af sårbare BNBOer i forhold til brug af sprøjtemidler og tilhørende risikovurdering er en lovbunden opgave.

Tidsperspektiv

Frist for indgåelse af frivillige aftaler mellem vandværker og lodsejere vedrørende sprøjteforbud i sårbart BNBO er den 1. januar 2025.

Frist for påbud om sprøjteforbud i sårbart BNBO den 1. marts 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der skal betales erstatning til lodsejer for tabet ved både frivillige aftaler og påbud. I tilfælde af påbud er det kommunen, der fastsætter erstatningen, men vandforsyningen skal betale erstatningen. Fastsættelse af erstatning skal svare til tab af jordens værdi med de påbudte restriktioner, og skal vurderes individuelt for hvert påbud.

Hvis der klages over erstatningen, skal kommunen betale for sagsomkostningerne til taksationskommissionen.

Hvis lodsejer skal opnå skattefrihed i forbindelse med en frivillig aftale, er det nødvendigt med en politisk beslutning om vilje til at give påbud (ekspropriationslignende forhold) i tilfælde af, at aftalen ikke går igennem. De pågældende arealer

vil blive forelagt udvalget på et kommende møde.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Forvaltningens risikovurdering af indsatsbehov i BNBO ift. erhvervsmæssig anvendelse af pesticider

Punkt 11: Temadrøftelse: Karup Å

24/34535

Resume

Klima- og Miljøudvalget drøfter kendetegn, projekter og udfordringer vedrørende Karup Å-systemet på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Sagen blev udsat på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. november 2024 ([link til sag nr. 12 i Klima- og Miljøudvalget den 26. november 2024](#)).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter oplæg fra forvaltningen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

BESLUTNING

Klima- og Miljøudvalget drøftede oplæg fra forvaltningen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen vil i et oplæg gennemgå kendetegn, projekter og udfordringer i forhold til Karup Å-systemet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 12: Temadrøftelse: Aftale om et Grønt Danmark

24/37011

Resume

Klima- og Miljøudvalget drøfter status for implementering af ”Aftale om et Grønt Danmark” på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter oplæg fra forvaltningen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget drøftede oplæg fra forvaltningen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) samt Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har den 18. november 2024 indgået en bred politisk rammeaftale om implementering af regeringens ”Aftale om et Grønt Danmark”, som regeringen indgik med Den Grønne Trepert den 24. juni 2024. Den Grønne Trepert bestod af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.

Status og nyt vedrørende implementering af aftalen vil blive gennemgået på udvalgs mødet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 13: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2025

24/31291

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2025.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2025

Punkt 14: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

24/31286

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-01-2025

Klima- og Miljøudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden, Eva Pinnerup (A)

- Orientering fra møde om natur og VE-planlægning arrangeret af Green Power Denmark.

Orientering fra udvalget:

Kurt Mosgaard (V)

- Drøftelse af §3 sag ved Tjele Langsø
- Mulighed for yderligere information om ”Aftale om Grønt Danmark”

Lars Mogensen (I)

- Status for implementering af tømningsordning for bundfældningstanke

Steffen Drejer (C)

- Spørgsmål til projekt for affaldsløsning i Viborg Midtby

Stine Isaksen (Å)

- Orientering om møde i Grundvandsforum d. 20. januar 2025. Alle vandsamarbejder samt øvrige medlemmer af forummet var repræsenteret ved mødet, hvor der var en god og konstruktiv dialog om drikkevandsbeskyttelse i Viborg Kommune.

Orientering fra direktøren

- Indstilling til KL's Klimapris 2024: Viborg Kommune har indstillet søværket – omdannelse af tidligere vandværk.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Orientering fra udvalget

Orientering fra direktøren

Punkt 15: Lukket: Politianmeldelse

24/30451

Punkt 16: Lukket: Politianmeldelse

22/29767

Punkt 17: Underskriftsark

24/35021

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.